

Бродецька Ю. Ю.

ОСМИСЛЕННЯ ЯК ЗВ'ЯЗНІСТЬ І ЗВ'ЯЗАНІСТЬ ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ: ОНТОЛОГІЧНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ СЕНСУ

Статтю присвячено розгляду онтологічних аспектів консолідації суспільного буття. Як фундаментальний відтворювальний механізм останніх постає феномен сенсу, що продукує, транслює практики зв'язності та зв'язаності спів-буття як на індивідуальному, так і соціальному рівнях. Саме сенс наповнює, робить істинним – суцим – людське буття, зв'язує, перетворює й наділяє перспективністю суспільні відносини. Зазначено, що основою сенсу постає саме його онтологічна характеристика як феномена, що впливає з реальних життєвих стосунків особистості з навколишнім світом.

Ключові слова: *сенс, зв'язність та зв'язаність буття, соціальна дійсність, культ бажання, відповідальність.*

The article deals with the ontological aspects of consolidation of social being. As a fundamental reproduction mechanism, there is a phenomenon of meaning that produces, transmits the practice of connectivity and the unity of co-existence both at individual and social levels. It is the meaning that fills, makes the human being true, binds, transforms and gives perspective to social relations. It is noted that the basis of the meaning is precisely its ontological characteristic as a phenomenon arising from the real life relationships of the individual with the outside world.

Keywords: *meaning, connectivity and unity of being, social reality, truth, cult of desire, responsibility.*

Стаття посвящена рассмотрению онтологических аспектов консолидации общественного бытия. В качестве фундаментального воспроизводящего механизма последних выступает феномен смысла, который производит, транслирует практики связности и связанности со-бытия как на индивидуальном, так и социальном уровнях. Именно смысл наполняет, делает истинным – суцим – человеческое бытие, связывает, преобразовывает и наделяет перспективностью общественные отношения. Выявлено, что реальность последних находится в пространстве опыта, который личность приобретает в контексте социального взаимодействия.

Ключевые слова: *смысл, связность и связанность бытия, социальная действительность, культ желание, ответственность.*

Потенціал людських взаємин, у якій би з проєкцій вони не розглядалися – у просторі соціокультурних взаємозв'язків, етнічних, релігійних, сімейних, суспільних, – є відображенням внутрішньої, онтологічної зв'язності особистості з дійсністю. Ідеться про зв'язок, причетність, що продовжує себе в характері, якості, стабільності стосунків людини з навколишнім світом, наділяє статусом *дійсності, реальності,*

істинності буття¹. Й у своєму онтологічному значенні *дійсність* як *суттєвість*, *відповідність*, *реальність* знаходиться лише в досвіді. Як зазначає Ф. Шеллінг, можна було б нападати на дійсність (реальність), трансцендентальну своєму «Я», яке в положеннях критичної філософії було тільки явищем (*phénoméne*) для власних очей своїх і мало суттєвість (реальність) тільки в таємничому сполученні з тим, що передус [4]. А В. Белінський у зв'язку з цим підкреслює, що людина, яка живе почуттям дійсності, вища за того, хто живе думкою в примарності (тобто поза дійсністю), але людина, яка живе (конкретною) думкою в дійсності, вища за того, хто живе в ній тільки своєю безпосередністю [4]. Ідеться про ті фундаментальні умови людського життя, що закладають простір цілісної, гармонійної спів-буттєвості, формують причетність особистості до Цілого. Отже, **метою дослідження** є аналіз природи й механізмів зв'язності й зв'язаності людського спів-буття, підставою якого постає *сенси*.

Саме зв'язок із реальністю становить онтологічну основу сенсу, що виростає з метафізичної природи останнього. Етимологічні ревізії поняття «сенси» розкривають, що родовими для нього є «суть, значення, істина» (від грецького *ὄν, ὄντος* – «суцїй», давньоіндійського *sant* – «суцїй») [10]². Тобто *сенси* – це те, що наповнює, робить істинним, реальним – суцїм. Як стверджує у зв'язку з цим В. Франкл у роботі «Людина в пошуках смислу», *пошук сенсу життя* – це вроджена мотиваційна спрямованість людини, що постає основним двигуном поведінки й розвитку особистості, а не «вторинна раціоналізація» (свідоме пояснення) інстинктивних спонукань. Цей *сенси* унікальний і специфічний, тому що має бути знайдений і здійснений тільки самою людиною; тільки тоді він може задовольнити її власну волю (прагнення) до сенсу, ... людина здатна жити й навіть померти заради своїх ідеалів і цінностей [8]. Ідеться про так звані «псевдоцінності» – гроші, матеріальні блага, людську славу. Це, на думку дослідника, «камуфляж, маска прихованих внутрішніх конфліктів, які повинні бути викриті». *Сенси* життя не в накопиченні матеріальних благ, а в очищенні й розвитку своєї душі.

Ще Сократ зазначає, що прагнення до мудрості і є вище благо, оскільки саме в

¹ Як зазначає В. Виноградов, «слово *дійсність* походить від прикметника *дійсний*, що, своєю чергою, утворюється від дієслова *дійствіти* (грецьк. *verueiv*) як синонім слова *дїствовати* у значенні «творити, здійснювати» [4]. Поняття «реальність» і «дійсність» – один синонімічний ряд, етимологічний аналіз якого фокусується на наступних групах значень: 1) корені *vir-*, *verk-*, *werk-*, *veru-* походять від давньогерманського **werken*, готського *gawaurki* – «працювати», «дія»; 2) корені *akt-*, *act-*, *att-* формуються від латинського *actus* – «дія», 3) слова з коренем *fact-*, *факт-* походять від латинського *factum* – «створене» і, далі, до *facere* – «творити». Той же корінь має славянське *твар-* «творити», «утворювати», «робити»; 4) корінь *дей-*, *дій-* від «дія», 5) корінь *real-* (від пізньолат. *reālis*, і, далі, від *rēs* – «рїч»), 6) слов'янський корінь *суц-*, *сут-* утворено від *суть*, *сжть* (від *jesmī*, **jesi* – «есть») у значенні «бути») та вказує на індоєвропейське **s-onti*.

² Так, слово «суть», за словником Фасмера, є формою дієслова «бути» (ст.-слав. *сѣт' єісѣв*, болг. *са*, сербохорв. *су*, *јѣсу*, словен. *so*, чеськ. *jsou* (*j-* з *jsem* «є»). Праслов. **sotъ* містить щабель редукції до **es-* (есмь, є) точно так, як *sonticus* – «грунтовний» [9]. Поняття «суцїй» запозичене з церковнослов'янської мови від *сжити* (грец. *ὄν, οὐσα*), звідси походить «істота», тобто *природний, істинний, той, що реальний* [11].

цьому є сенс життя людини. Піклуватися про душу, розвивати душевні якості, не думати про себе багато, якщо при цьому нічого з себе не становиш. Ідеться про ті онтологічні аспекти буття, що проєктовані у своєму екзистенційному переломленні в природу людини, закладають її справжню, непідробну екзистенцію – прагнення до життя, настільки повного сенсу, наскільки це можливо, оскільки для людини може мати сенс лише те, що значиме для життя, тобто те, що наповнює, перетворює, робить її активним учасником спів-буття. Любов, творчість, сім'я, свобода – лише в цих проявах особистість здатна відчувати причетність, духовний зв'язок із Цілим – відчувати себе потрібною, реальною. Ізольоване, мертве, пусте, не втілене в моєму реальному досвіді, те, що не пережите мною, не відкладене в індивідуальному досвіді, – не наділене сенсом.

Не йдеться про симулякр істинних цінностей, що підміняють людині можливість бути собою, симулюють її «особисте щастя», але не наповнюють глибинним змістом. А йдеться про те, на що повинен бути спрямований потенціал особистості, яка прагне до істинного, реального – любові, життя, творчості, свободи. Тому проблемне поле сенсу це не питання про його реїфікацію, а проблема пізнання, розкриття, реалізації сенсу в людському житті.

Саме тому *основою сенсу постає його онтологічна характеристика як феномена, що впливає з реальних життєвих відносин*³. Так, М. Бердяєв в автобіографії «Самопізнання» протиставляє шукання істини й сенсу життя повсякденній, безглуздій дійсності. *Саме пошуки сенсу життя складають його зміст* [1], що полягає, на думку філософа, у творчості, створенні абсолютно нового, прорив «з нічого, з небуття, з свободи» в буття і світ. Людина, відзначає М. Бердяєв, є співтворцем і «покликана до творчості» [2, с. 136]. Творче ставлення до життя – це «обов'язок» людини [2, с. 141]. Саме творчість здатна перемогти страхи, які обтяжують людину в звичайному житті [2].

Разом із тим творчість, що містить у собі відмову від особистого, різко суперечить ученням про самовдосконалення. Тому йдеться про творчість, що перетворює, наповнює. І ця таємниця життя прихована в любові, що діє, творчій. На думку філософа, саме життя має сенс тому, що є смерть, оскільки боротьба зі смертю в ім'я вічного життя і є основним завданням людини, що повинна бути «подавцем життя», випромінювати його творчу енергію⁴. Іншими словами, *сенс життя й складає екзистенцію природи людини, постає її рушійним механізмом*, що, з одного

³ Ця ідея відтворюється в екзистенційній теорії В. Франкла, співвідносній із теорією Ж. Нюттена, де сенс постає зв'язком особистості з об'єктами зовнішнього світу.

⁴ Дж. Накамура і М. Чіксентміхай пропонують концепцію сенсу, яка спирається на базову онтологію. У зв'язку з цим дослідники вводять поняття «життєвого ставлення» (lifetime engagement), тобто такого відношення зі світом, що «характеризується одночасно як станом насолоди від поглинання діяльністю, так і почуттям суб'єктивної значущості» [12, р. 87]. Так, «кожен стан потоку потенційно приносить сенс, ... проте стійке відчуття осмисленості виникає лише в тому випадку, якщо участь людини в діяльності триває в часі й переростає в заняття» [12, р. 97]. Таким чином, специфіка некласичних концепцій сенсу, пов'язаних із культурно-історичною, діяльнісною традиціями, еволюційним підходом, розглядає останній як емерджентний характер взаємин індивіда з середовищем: сенс усвідомлюється як підсумок відносин людини до світу, у результаті чого останні набувають смислотворювальний характер щодо життя в цілому.

боку, регулює, спрямовує, детермінує її активність, а з другого – наділяє емерджентною якістю взаємини особистості зі світом, що її оточує.

Така онтологія наділяє феномен сенсу цілковитою конкретністю щодо особистості, не допускає будь-якої абстракції, оскільки завдання кожної людини унікальне, як і можливість його виконання. У кожного своє особливе покликання, або місія, конкретне призначення, що вимагає свого розкриття та реалізації. Саме тому, на думку В. Франкла, не людина має ставити питання про сенс. Це життя ставить людині питання, і вона може відповісти тільки одним способом – *відповідаючи за своє власне життя. Саме у відповідальності зосереджується сутність людського існування, набувається реальність і зв'язаність її буття. А отже, феномен сенсу життя набуває статусу інтегральної комплексної характеристики смислової сфери людини, яка співвідноситься з її життєдіяльністю в цілому.* Іншими словами, сенс життя визначає загальний вектор системи відносин людини зі світом, постає вершиною розвитку особистісного потенціалу. Саме по собі прагнення до набуття сенсу життя постає критерієм гармонійного, продуктивного розвитку людини. І сама людина відповідає за потенційний сенс свого життя і його реалізацію.

Інтегральний, консолідувальний потенціал сенсу народжується трансцендентністю останнього. Сенс завжди перебуває в об'єктивному, зовнішньому щодо мого «Я» світі. Людина не обирає й не винаходить його, навпаки, шляхом реалізації себе в житті вона знаходить свій зв'язок зі світом – сенс свого життя, оскільки саме по собі буття людини вимагає направленості до когось (чогось) іншого, ніж вона сама. Цей метафізичний зв'язок буття та сенсу й забезпечує зв'язаність людського спів-буття, оскільки істинний сенс життя завжди перебуває поза людським «Я», а отже, вимагає єднання з іншими. Ця логіка розкриває феномен осмислення як інтеграційний елемент буття, його символічну складову. І через це основне завдання людини – *вийти за межі власного егоїзму, відчувати свій зв'язок із навколишнім світом.*

У заданій перспективі феномен сенсу розкривається в просторі сакрального перетворення, народження особистості, оскільки чим більше людина долає владу егоїзму в собі, тим більше відкриває унікальність навколишнього світу, спрямовуючи потенціал на слухання його, а отже, тим більше вдосконалюється, реалізує себе, набуває осмислення власної особистості. Іншими словами, самореалізація сама по собі не передбачає спрямування. *Коли в полі моєї творчості немає орієнтації на іншого, коли я «творю» для себе й заради себе, коли інший для мене лише засіб реалізації, я маю бути готовий до розчарування.* Така «творчість» порожня, непотрібна, оскільки позбавлена свого основного змісту – любові, тобто сенсу: «Для кого я творю й з якою метою». Іншими словами, сама по собі самореалізація не повинна й не може бути метою людського життя. Вона є результатом реалізації сенсу, котрий досягається лише в гармонійному зв'язку з навколишнім світом, лише у відношеннях з Іншим. Самореалізація є лише побічним ефектом «виходу людини за

межі свого Я»⁵.

Отже, *осмислене життя – це життя, не сконцентроване на власному «Я», а пов'язане внутрішньо* (корелятом осмислення життя служить поняття почуття зв'язності) і, як наслідок, *ззовні з життями інших* [5]. Більш за те, *це життя не тільки пов'язане, але й зв'язне, тобто цілісне, оскільки характер відносин людини з навколишньою дійсністю є по суті проекцією ставлення до себе*. Тому те, як і на підставі чого людина конструює свої зв'язки, куди спрямовує їх, відбивається в характері (стійкості, тривалості, якості, перспективності) останніх. Гармонійне ставлення до власного духовного потенціалу дозволяє реалізувати його, розкрити свою унікальність, сформувані продуктивні стосунки з іншими людьми. Відповідно нехтування власною душею, актуалізація матеріальних і фізіологічних потреб, зведення в культ власного «хочу» вбивають у людині творчий потенціал, формують зацикленого на собі жадібного споживача.

У християнській філософії такий характер ставлення людини до себе визначається в категоріях *самолюбства* (егоїзму) і *любви до себе*. Самолюбство (егоїзм) є «культ біологічного» у свідомості людини, котрий в онтологічному плані відображає настанову «мати» – споживацьке ставлення, при якому єдиним мотивом людської «активності» постає страх за себе (страх позбавленості). Це детермінований жадібністю, ненавистю симулякр «причетності» до світу. Світу, у якому я лише посилюю свою несвободу, де єдиною метою стає отримання будь-якого компенсату, що підтверджує мою перевагу шляхом жертвування власною свободою й свободою Інших [3, с. 178]. Як похідне від недовіри, що актуалізується в орієнтації особистості на служіння бажанню «мати», ставлення-залежність не сприймає порядок, гармонію, спільність зв'язків, а реалізується в конкуренції, насильстві, контролі, конформізмі. Ця егоїстична система настанов трансформує свідомість особистості в обмежену шаблонами й стереотипами конформну споживчу машину, ідола, що нещадно відчужує, експлуатує все, що оточує її. Довести власну перевагу, володіти й використовувати навколишній світ, поставити себе «над» іншими, змусити служити своєму жадібному бажанню – основне завдання його існування.

Іншими словами можна сказати, що в культурі самолюбства людина формує навколо себе простір залежностей – штучних зв'язків із навколишнім світом, спрямованих на експлуатацію, використання оточення. У цьому форматі відносин для

⁵ На думку В. Франкла, людина може зробити своє життя осмисленим, знайти сенс, реалізуючи цінності творчості, пізнання, ставлення, любові й орієнтуючись на них. «Цей ряд відображає три основні шляхи, якими людина може знайти сенс у житті. Перший – це те, що вона дає світу у своїх творіннях, другий – це те, що вона бере від світу у своїх переживаннях; і третій – це позиція, яку вона займає щодо своєї ситуації в тому випадку, якщо вона не може змінити свою долю» [7, с. 276].

Порядок, у якому В. Франкл виділяє групи цінностей, указує, що цінності творчості є пріоритетними в реалізації сенсу життя. Однак основними постають цінності переживання (самі переживання, якими люди дорожать), головною з яких є любов. Так, перебуваючи в концтаборі, В. Франкл подумки спілкувався зі своєю дружиною, так само, як і вона, опинившись у таборі смерті: «Тоді я вперше усвідомив істину, що надихає поетів і мислителів у всі часи. Істину, що любов – це найбільше чудо й вища мета, до якої тільки може прагнути людина» [13, р. 58].

людини немає перспективи виходу, звільнення від егоїзму, немає творчої реалізації, оскільки відсутній реальний зв'язок із дійсністю – сенс. Людина живе ілюзією, спотвореним баченням навколишнього світу, що в проекції її свідомості виглядає «споживацьким раєм».

Справжні зв'язки, набуття сенсу життя, звільнення особистості досягаються в любові до себе. Любов до себе – це прийняття себе реального, із перевагами й недоліками. Це прагнення пізнати власну природу. У відношенні прийняття себе окреслюється сенс життя, формуються зв'язки з навколишнім світом: близькість, спілкування, почуття спільності, зв'язність або узгодженість [6]. Реалізуючи сенс свого життя, людина, таким чином, відновлює зв'язок із навколишнім світом, організує, структурує його за логікою сенсу. Світ природи стає олюдненим світом, набуває цілісності, осмисленості.

Отже, осмислене життя співвіднесене з чимось більшим, орієнтоване на зв'язність із цілим, буттям інших людей. Осмислене буття завжди має перспективу, визначається цілями, співвіднесеними з цілями Цілого. Воно автентичне й кероване можливостями самої людини. Своєю чергою, безглузде життя ізольоване, позбавлене «ближніх» зв'язків існування, замкнуте в собі. Егоцентризм позбавляє майбутнього. У ньому відсутня перспектива за межами актуального «тут і тепер», відсутнє усвідомлення себе. Життя, позбавлене сенсу, не сприймається як «моє власне». Не випадково, за спостереженнями В. Франкла, люди, які вчинили невдалу спробу суїциду, приходять до переоцінки своєї життєвої ситуації та відмови від свого наміру, коли виявляють у своєму житті збереженими значущі зв'язки, реальність яких була для них прихована в момент ухвалення рішення про суїцид.

Висновки. Таким чином, *набуття сенсу є механізмом відновлення життєвих відносин, зв'язків зі світом.* Багатство, упорядкованість соціальних зв'язків, їхня якість, іншими словами, слугує показником розвитку особистості, оскільки чим більше життєвих відносин і можливостей їх структурування, тим більш гнучко людина здатна вибудовувати власне життя так, що воно в результаті набуває індивідуального характеру. Багатство зв'язків зі світом визначає й здатність особистості адаптуватися до реальності, що істотно змінюється (коли здійснення одних зв'язків, наприклад, виявляється неможливим через істотні зміни соціального укладу або втрату людиною певних фізичних здібностей). На зміну старим зв'язкам приходять нові, надаючи можливість для продовження осмисленого життя в нових умовах. Знайдений сенс вимагає від людини свого постійного здійснення, пошуку, розвитку, що безпосередньо призводить до самоактуалізації особистості. І навпаки, відсутність або втрата сенсу життя відображає порушення в системі відносин особистості з навколишнім світом, що є проекцією деструктивного ставлення до себе.

Література:

1. Бердяев Н. Самопознание (опыт философской автобиографии). М.: Международные отношения, 1990. 336 с.
2. Бердяев Н. О назначении человека. Опыт парадоксальной этики. Париж: Современные записки, 1931. 320 с.
3. Бродецька Ю. Феномен цілісності суспільства: монографія. Дніпро, 2017. 365 с.

4. *Виноградов В.* История слов: действительность, действительный. [Электронный ресурс]. URL : <http://wordhist.narod.ru/dejstvitelnost.html>. Дата доступа : 4.09.18.
5. *Осин Е., Леонтьев Д.* Смыслоутрата и отчуждение // Культурно-историческая психология. 2007, №4. С. 68–76.
6. Словарь русского языка: в 4-х т. ; РАН, Ин-т рус. яз. ; под ред. А. П. Евгеньевой. 3-е изд., стереотип. М. : Русский язык, 1985. 696 с.
7. *Франкл В.* Воля к смыслу. М. : Апрель-пресс; Эксмо-пресс, 2000. 368 с.
8. *Франкл В.* Человек в поисках смысла жизни. М. : Прогресс, 1990. 368 с.
9. *Фасмер М.* Этимологический словарь русского языка: в 4-х т. Т. 1. Пер. с нем. О. Н. Трубачева / Под ред. проф. Б. А. Ларина. 2-е изд. М. : Прогресс, 1986 [Электронный ресурс]. URL : <http://www.etymolog.ruslang.ru>. Дата доступа : 23.08.18.
10. Полный церковно-славянский словарь : в 2 т. / сост. священник магистр Г. Дьяченко. М. : ТЕРРА, 1998, Т. 2. 560 с.
11. *Крылов П.* Этимологический словарь. СПб. : Полиграфуслуги, 2005. – 432 с. [Электронный ресурс]. URL : <https://gufo.me/dict/vasmer/%D1%81%D1%83%D1%82%D1%8C/>. Дата доступа : 14.08.18.
12. *Csikszentmihalyi M., Nakamura J.* The Construction of Meaning Through Vital Engagement // Flourishing positive psychology and the life well-lived / Ed. by C. L. M. Keyes, J. Haidt. Washington DC, 2003, p. 87.
13. *Frankl V.* Man's Search for Meaning. N.Y., Washington Square Press, 1984.

References

1. Berdyaev, N. (1990), Self-Knowledge: An Essay in Autobiography [*Samopoznanie (opyt filosofskoj avtobiografii)*]. International Relations, Moscow. 336 p. [in Rus.]
2. Berdyaev, N. (1931), About the appointment of the person [*O naznachennii cheloveka. Opyt paradoksal'noj jetiki*]. Modern Notes, Paris. 320 p. [in Rus.]
3. Brodetskaya, Yu. (2017), The phenomenon of the society integrity [*Fenomen cilisnosti suspil'stva*]. Dnepr. 365 p. [in Ukr.]
4. Vinogradov, V. History of words: reality, real [*Istorija slov: dejstvitel'nost', dejstvitel'nyj*]. [Electronic resource].
5. Osin E. and Leontyev D. Smysloratrata and alienation [*Smysloratrata and alienation*]. Cultural-historical psychology/ 2007 (4). P. 68–76. [in Rus.]
6. Dictionary of the Russian language [*Slovar' russkogo jazyka*] (1985), In 4 Vol. Russian language, Moscow. 696 p. [in Rus.]
7. Frankl, V. (2000), The Will to Meaning [*Volja k smyslu*]. April press; Eksmo-press, Moscow. 368 p. [in Rus.]
8. Frankl, V. (1990), Man's Search for Meaning [*Chelovek v poiskah smysla zhizni*]. Progress, Moscow. 368 p. [in Rus.]
9. Fasmer, M. (1986), The etymological dictionary of the Russian language [*Jetimologicheskij slovar' russkogo jazyka*] In 4 Vol., V. 1. Progress, Moscow. [Electronic resource].
10. Full Church Slavonic Dictionary (1998) [*Polnyj cerkovno-slovjanskij slovar'*] in 2 Vol. V.2 – М.: TERRA - Book Club, Moscow. 560 p. [in Rus.]
11. Krylov, P. (2005), The etymological dictionary [*Jetimologicheskij slovar'*]. Polygraph Service, SPb. 432 p. [Electronic resource].
12. Csikszentmihalyi, M. and Nakamura, J. (2003), The Construction of Meaning Through Vital Engagement // Flourishing positive psychology and the life well-lived / Ed. by C.L.M. Keyes, J.Haidt. Washington DC. P. 87 [in Eng.]
13. Frankl, V. (1984), Man's Search for Meaning. Washington Square Press, NY. [in Eng.]

Iuliya Brodetskaya

**MEANING AS CONNECTION AND UNITY OF HUMAN BEING:
MEANING ONTOLOGICAL PURPOSE**

The article deals with the ontological aspects of the consolidation of social being. As a fundamental reproduction mechanism, there is a phenomenon of meaning. The meaning produces, transmits the practice of connectivity and the unity of co-existence both at the individual and social levels. It is a connection, involvement that continues in the nature, quality, stability of human relations with the outside world. This connection gives the status of reality, the truth of human existence. In its ontological significance, reality as materiality, conformity, is only in experience. Thereby it is revealed that the social and individual being reality is in the space of experience that a human acquires in social interaction.

«Significance of experience» forms a connection with reality, which acts as an ontological basis of meaning and grows out of its metaphysical nature. Thus, it fills the meaning itself, makes a true, real human being. The meaning connects, transforms and gives perspective to social relations. It is noted that the basis of meaning is its ontological characteristic, that is, a phenomenon arising from the real life relationships of an individual with the outside world. The nature of the meaning, which is an integral, consolidating, is determined by its transcendence. The meaning is always in the objective world. In other words, human does not choose and does not invent meaning, on the contrary, by self-realization, it forms its connection with the world – its life meaning. Therefore, human existence requires direction to someone (something) other than herself. This metaphysical connection of being and meaning ensures the connection of human co-existence. So the true life meaning is always outside the human self, and therefore requires unity with other people. This logic reveals the phenomenon of comprehension as an integral being element, its symbolic component. Because of this, the main task of human is to go beyond the limits of their own selfishness, to feel their connection with the surrounding world.

In this perspective, the meaning phenomenon is revealed in the space of sacral transformation, the personality birth. The more human overcomes the power of selfishness in themselves, the more he reveals the uniqueness of the surrounding world, the more he improves, realizes himself, acquires understanding of his own personality. In other words, self-realization itself does not foresee a direction. When in the human creativity field there is no orientation towards another human, when he «creates» for himself, a human must be prepared to be disappointed. Such «creativity» is empty, unclaimed, since it is devoid of its main content – love, that is, meaning. In other words, self-realization in itself should not and can not be the goal of human life. It is the result of the life meaning realization that is achieved only in the harmonious human connection with the outside world, only in productive relations with others. Therefore, self-realization is only a side effect of the man's release beyond his own self.

Consequently, meaningful life is not concentrated on its own «I», but is connected internally and externally with the lives of others. Moreover, this life is not only connected

but it is also integral, since the nature of human relationship with the surrounding reality is a projection of the attitude towards himself.

Thus, the analysis of the consolidation mechanisms of human existence, of its integrity, harmony, must focus in the space of the meaning problem. In other words, it is a matter of gaining a real individual experience of unity with the world. It is precisely this perspective of studying problems of integration of social and individual order that allows you to offer tools and ways to solve the issue.

Keywords: meaning, connectivity and unity of being, social reality, truth, cult of desire, responsibility.

Юлія Бродецька

ОСМИСЛЕННЯ ЯК ЗВ'ЯЗНІСТЬ І ЗВ'ЯЗАНОСТІ ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ: ОНТОЛОГІЧНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ СЕНСУ

Статтю присвячено розгляду онтологічних аспектів консолідації суспільного буття. Як фундаментальний відтворювальний механізм останніх постає феномен сенсу, що продукує, транслює практики зв'язності та зв'язаності спів-буття як на індивідуальному, так і на соціальному рівнях. Виявлено, що реальність останніх перебуває в просторі досвіду, якого набуває особистість у контексті соціальної взаємодії.

«Суттєвість досвіду» формує зв'язок із дійсністю, що є онтологічним підґрунтям сенсу, і виростає з метафізичної природи останнього. Тобто саме сенс наповнює, робить істинним – сущим – людське буття, зв'язує, перетворює й наділяє перспективністю суспільні відносини. Зазначено, що основою сенсу постає саме його онтологічна характеристика як феномена, що впливає з реальних життєвих відносин особистості з навколишнім світом.

Інтегральний, консолідувальний характер сенсу детерміновано трансцендентністю останнього. Сенс завжди перебуває в об'єктивному світі. Людина не обирає й не винаходить його, вона знаходить свій зв'язок зі світом шляхом реалізації себе в житті, оскільки саме по собі буття людини завжди має бути направлене до когось (чогось) іншого, ніж вона сама. Цей метафізичний зв'язок буття та сенсу й забезпечує зв'язаність людського спів-буття, оскільки істинний сенс життя завжди перебуває поза людським Его, а отже, вимагає єднання з іншими.

Таким чином, аналіз механізмів консолідації людського буття, цілісності, гармонії останнього повинен фокусуватися в просторі проблематики осмислення, тобто надбання реального індивідуального досвіду єднання зі світом. Саме цей ракурс дослідження інтеграції соціального й індивідуального порядків і дозволяє пропонувати інструментарій та шляхи розв'язання питання.

Ключові слова: сенс, зв'язність та зв'язаність буття, соціальна дійсність, культ бажання, відповідальність.

Brodetskaya Iuliya Iuryevna – Doctor of Philosophical Science, Associate Professor of Philosophy, Oles Honchar Dniprovsk National University, Dnipro.

Бродецька Юлія Юрїївна – доктор філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії Дніпровського національного університету ім. О.Гончара, м. Дніпро.

e-mail: yuliaybrod@gmail.com

ORCID: 0000-0001-9186-0767

Надійшла до редакції 02.11.2018. Розглянута на редколегії 18.12.2018.

Рецензенти:

Доктор філософських наук, професор ХАІ, професор кафедри філософії Національного аерокосмічного університету ім. М.С. Жуковського «ХАІ» Кузнецов А.Ю.

Доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба Панфілов О.Ю.